

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Præsupposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

8. *Contraria statuitur, & probatur auctoritate.*
9. *Occurritur evasioni Adversariorum.*
10. *Opponitur auctoritas SS. P.P.*
11. *Mors & propagatio probant debitum proximum.*
12. *Item solius Christi exceptio, & ratio exceptionis.*
13. *Stante prævisione Christi post peccatum non potest negari debitum proximum.*
14. *Sine debito proximo non bene salvatur Christi redemptio.*
15. *Responsio Adversariorum refellitur.*
16. *Debitum proximum probatur ex gratia præservativa.*
17. *Responsio Adversariorum refutatur.*
18. 19. *Decretum seu pactum conditionatum sub obligatione meritorum Christi est impossibile.*
20. *A posteriori probatur debitum proximum peccati.*
21. *Beatissima Virgo non comprehenditur sub lege communi quoad executionem & actualem contradictionem.*
22. *Opposita auctoritates exponuntur.*
23. *Peccata in Adamo non est vera intrinseca macula.*

§. I.

Præsupposita.

1. **S**uppono primò: Nomine Immaculatae Conceptionis debere intelligi infusionem animæ B. V. in instanti debite organizationis factam cum omnimoda exclusione peccati originalis: nam iste sensus DD. de hoc mysterio loquentium in cathedris; iste sensus fidelium illud venerantium in templis; iste Summ. Pontiff. & Ecclesiæ sensus in approbatione officii de Immacul. Concept. ubi habentur hæc verba: *Tota pulchra es amica mea, & macula originalis non est in te.* Item: *In tua conceptione Virgo immaculata fuisse.* Unde etiam Sixtus IV. & Gregor. XV. prohibuerunt uti nomine Sanctificationis, aut alio quocunque, quam Conceptionis.

2. **S**uppono secundò: Veritatem Immaculatae Conceptionis DEI Genitricis tanquam moraliter [licet nondum de fide] certam, quantà nempe certitudine certum est, Beatissimam Virginem esse in sanctitate natam, & cum corpore in cælum assumptam; siquidem Ecclesiæ non minùs festum Immaculatae Conceptionis toto orbe celebrandum festivo cultu proponit, quam festa Nativitatis & Assumptionis; suntque in honorem, & sub patrocinio Immaculatae Conceptionis instituta sacra familia, sodalitates, officia, concessa pro ipsdem Indulgentiæ, &c. ex quo moralis certitudo hujus præsententiæ deducitur argumento nostri Ludovici Blossii in sac. an. fid. c. 5. *Quidquid Ecclesiæ Catholica universaliter colendum proponit, est certò verum & sanctum:* sed Ecclesiæ Catholica Conceptionem B. V. tanquam immaculatam & sanctam universaliter colendam proponit & præcipit, non minùs quam Nativitatem, ejusque in Cælum Assumptionem; ergo est certò talis. Huic festo initium dedere in Hispania S. Ildefonsus; in Anglia Anselmus SS. PP. & Patres Benedictini. Ille in l. de perpet. Virg. pro Immaculata

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

lata Conceptione sic loquitur: *Maria verò, quia benedicta, culpam corruptionis non habuit, propterea Christum non in dolore, nec sub corruptione genuit.* S. verò Anselmus l. de Conceptu Virg. c. 5. in illud Apostoli Rom. 5. *in quo omnes peccaverunt,* ista habet: *Vera utique sententia, & cui contradicere nefas esse pronuntio: sed cum eminentiam gratiæ DEI in te considero, sicut te non intra omnia, que facta sunt, inestimabili modo contueor, sic nec lege aliorum in tua formatione demeritam fuisse opinor, singulari & humano intellectu impetrabili Divinitatis virtute & operatione ab omni peccati adjunctione liberrima.* Ec c. 18. *Quia decebat, ut conceptio purissima foret; nempe decens erat, ut eà puritate, quàm major sub DEO nequit intelligi, Virgo illa niteret.* Cum ergo totius Ecclesiæ communis consensus pro veritate Immaculatae Conceptionis conspiret, luculenti de eadem veritate libri sint editi, & à Summ. Pontiff. impostum contrariæ opinioni silentium: quia nimirum, ut inquit D. August. epist. 118. c. 5. *de eo, quod universa Ecclesiæ facit, disputare, insolentissime insanie est;* Hinc relicta hujus veritatis ulteriori probatione alteram quætionem discutiendam suscipimus, an Beatissima V. habuerit debitum contrahendi peccatum originale proximum vel remotum? Ubi

Suppono tertio. Cum sit de fide, Beatissimam Virginem non minùs, quam alios homines fuisse verè & propriè à Christo redemptam, ipsique omnem sanctitatem & prædestinationem esse fundatam in meritis Christi, ideo necessariò admittendum esse aliquod saltem debitum contrahendi peccatum originale, cum hoc sit redemptionis objectum, & ut inquit S. D. in 4. d. 43. a. 4. ad 3. *dimisso debitorum, & liberatio à malo non possit intelligi, quòd aliquis sine debito, vel immunis à malo nascatur.* Unde etiam in precatione offic. Immacul. Concept. annexa dicitur: *Qui ex morte Filii tui prævisa eam ab omni labe præservasti.*

Ceterum illud debitum à Recentioribus distingui cœpit in debitum proximum & remotum. Proximum ille habere dicitur, qui in Adamo tanquam capite morali totius humanæ naturæ vi pacti & decreti Divini contentus, per Adami peccatum jus amisit in sua conceptione recipiendi gratiam & justitiam originalem, & necessitatem contraxit habendi maculam peccati originalis, seu privationem justitiæ originalis, nisi speciali privilegio eximatur, & à tali macula præservetur. Quæ de causa habentes debitum proximum, dicuntur in Adamo peccasse, non quasi in seipsis intrinsecè aliquam peccati maculam contraxerint; sed quia propter primum Adami peccatum tota universitas hominum seu natura ex Adamo propaganda amisit jus justitiæ originalis, & deberet suo tempore vi naturalis propagationis in omnibus & singulis suis membris concipi intrinsecè inquinata privatione justitiæ originalis. Debitum remotum habere dicitur, qui quidem debuisset includi in generali pacto & decreto de amissione justitiæ originalis, & transfusione peccati, actu tamen non fuit inclusus, eò quòd sub conditione meritorum Christi talis persona fuerit excepta à generalitate legis, quoad partem saltem odiosam de transfusione peccati.

M m

Unde

5. Unde prima differentia inter utramque sententiam est, quod in prima sensus decreti Divini est iste: Ego te Adame nunc constituo caput totius generis humani, ita, ut non tantum omnes homines à te naturam, sed etiam hanc felicitatem, justitiamque, in qua te collocavi, & tandem vitam æternam accipiant, si in observantia meorum præceptorum perseveraveris. Si verò præceptum meum prævaricatus fueris, peccatum tuum non tibi tantum, sed & omnibus ex te nascituris sit in ruinam, amissionem hujus justitiæ, felicitatis, immortalitatis atque exclusionem à vita æterna. Altera verò sententia pacto adjicit conditionem, idque sic exponit: Ego volo, ut tua voluntas sit moraliter voluntas omnium posterorum tam in ordine ad transfundendam justitiam, si perseveraris, quam ad transfundendam malitiam, si peccaveris, exceptâ hac personâ individua, si pro ipsa Christus voluerit offerre sua merita, ubi quidem per generalitatem pacti Beatissima V. fuisset comprehendenda sub Adamo tanquam capite morali quoad partem odiosam de transfusione peccati, si Christus sua merita non obtulisset [quod vocat debitum remotum] ne tamen actu comprehenderetur sub ipso, atque ita cum tota natura haberet necessitatem contrahendi peccatum [quod est debitum proximum] sufficienter cautum fuit in virtute exceptionis & conditionis oppositæ, per quam etiam sufficienter dependebat à meritis & redemptione Christi.

Secunda differentia est, quod prima sententia admittit, Adamum fuisse caput morale respectu Beatissimæ Virginis, eamque in Adam peccasse; hoc enim non significat aliquem defectum actuale in intrinsecè maculantem, aut inhaerentem, sed solum potentiam & debitum contrahendi per extrinsecam denominationem à peccato Adami, prævisum in signo antecedente prævisionem omnis macule actu contractæ, & intrinsecè receptæ. Unde aliud est dicere, Adamum in Beatissima Virgine non peccasse, & aliud, B. V. in Adamo non peccasse: nam prima propositio tantum significat, quod B. V. de facto non incurrit labem originalem propter Adami prævaricationem, altera verò significat, B. V. ne quidem propter Adami peccatum amisisset jus ad gratiam, aut habuisse debitum incurrendi hanc maculam.

Tertia differentia est, quod prima sententia admittit, B. V. comprehensam fuisse sub pacto Divino tam quoad partem favorabilem de transfusione justitiæ, quam quoad partem odiosam de transfusione peccati: & ideo absolute concedit, B. V. fuisse filiam Adæ tam naturaliter, quam moraliter. At verò secunda sententia admittit fuisse comprehensam sub pacto quoad partem favorabilem, quoad partem verò odiosam dicit fuisse non actu comprehensam, sed tantum comprehendendam, si Christus sua merita pro B. V. non obtulisset.

Quarta differentia est, quod secunda sententia necessariò præsupponit Christi existentiam prævisam in Divina scientia, antecedenter ad prævisionem peccati Adami, nam prius naturâ concipitur pactum cum Adamo initum, quam lapsus Adami: atqui in pacti ipsius conditionali clausula [si Christus sua merita obtulerit] jam suppo-

nitur existentia Christi: ergo hæc etiam supponitur ante prævisionem & existentiam peccati. Prima verò sententia hanc prioritatem nequam supponit: neque tenetur admittere. His ita positus sit

§. II.

Proponitur sententia negans debitum proximum.

Pro prima & negante sententia, quæ notâ 6. primum tempestate invaluit, Salmanticenses referunt, Lezanam, Granadum, Penasofam, & quosdam alios. Citantur etiam pro hac sententia Scotistæ in communi; sed an verè? infra videbimus.

Probatur primò: Lex incurrendi peccatum originale non est lata pro Virgine: ergo non habuit debitum proximum. Antecedens probatur ex quodam Responso Officii à Sixto IV. in Extrav. ead. præcellâ. de Reliq. & vener. SS. ubi locus Script. Esther 15. *Non pro te, sed pro omnibus hæc lex constituta est*; ita Virgini mysticè applicatur: *Omnes moriemini, quia in Adam peccavistis; tu verò ne timeas, ô Maria, invenisti gratiam apud DEUM; non enim pro te, sed pro omnibus hæc lex constituta est.* Accedit auctoritas D. Anselmi dicentis: *Sic te nec lege alienam in tua formatione demeritam fuisse opinor: ergo fuit exempta à lege.*

Secundò. In antiph. superius relata dicitur: *Eam ab omni labe præservasti.* Sed DEUS non præservasset ab omni labe, nisi Virginem præservasset, ne peccaret in Adamo; ergo, Hoc perit illud D. Anselmi de Concept. Virg. c. 11. *Deipara eâ puritate nitere debet, quæ sub DEO major nequit intelligi.* Sed major utique est puritas, si Beatissima Virgo non peccavit in Adamo, adeoque caret debito proximo peccati: ergo, S. Ildesonus quoque l. de Virg. Marie dicit: *Eam in totum fuisse extraneam à male dicto primo damnationis: sed non fuisse in totum extraneam, si saltem peccasset in Adamo.* D. Cyprianus serm. de Nativitate Christi inquit: *Innoxiam assequi non decuit; nec sustinebat justitia, ut illam electionis communibus laxaretur injuriis, quoniam plurimum à cæteris differens naturâ communitabatur, non culpâ: ergo debebat eximi à culpa Adami omnibus communi.* D. Augustinus l. de nat. & grat. cap. 36. *Exceptâ itaque S. Virgine Adæ R. I. A. de qua propter honorem Domini nullam propositus, cum de peccatis agitur, habere volo questionem; inde enim scimus, quod ei plus gratia collatum fuerit ad vincendum ex omni parte peccatum, quæ concipere ac parere meruit eum, quem consuetudinem nullum habuisse peccatum.*

Probatur tertio. Maxime decuit Beatissimam Virginem præservari etiam à debito peccati; idque DEUS potuit: ergo præsumendum est, à DEO fuisse præservatam. Antecedens quoque ad primum membrum probatur primò: quia est magna vilitas habere necessitatem incurrendi peccatum: & quidem major vilitas & turpitas quam habere fomitem peccati: quia iste tantum inclinatur in materiale peccati: illa verò etiam necessitat ad formale peccati: ergo sicuti decuit